

De zaak Lamote tegen BGFed

Arrest van het Beroepscomité

De feiten

1. De BIC (Belgian Individual Championship) is een competitie van BGFed waarbij de spelers hun ontmoetingen zelf regelen. Er wordt een grote mate van fair play van de deelnemers verwacht: afspraken maken, gastvrijheid, hoffelijkheid, gedrag aan het bord, respect voor scheidsrechterlijke beslissingen. De toernooiregels zijn duidelijk geformuleerd, maar zijn uiteraard niet exhaustief. Er is een BIC-Comité dat eventuele geschillen snel kan beslechten.

2. Het toernooi in Divisie 1 in 2018 kende een normaal verloop totdat Walter Meuwis zich in juli terugtrok. Op dat ogenblik had hij 8 van de geplande 14 matches gespeeld. Met zijn resultaat (2 gewonnen; 12 verloren) was zijn degradatie naar Divisie 2 in 2019 reeds mathematisch zeker. Maar omdat hij niet al zijn matches afgewerkt heeft, kan hij volgens regel 7 (“Sanctions”) niet meer deelnemen aan BIC in 2019.

3. De Wetgever spreekt zich niet uit over wat er moet gebeuren met de resultaten van een speler die zich terugtrekt uit het toernooi. In de 4Cubes, een teamcompetitie onder auspiciën van BGFed, wordt wel het begrip teamforfait gedefinieerd, maar geen melding gemaakt over het terugtrekken van een team tijdens het seizoen.

4. Het BIC-Comité verklaarde de openstaande matches van Walter Meuwis als forfaitnederlagen voor hem. De 6 matches werden als 1-0 forfait genoteerd, en als dusdanig in de rangschikking verwerkt.

5. Het BIC-Comité volgde een principe dat in vergelijkbare competities in andere sporten (o.a. schaken) gebruikt wordt: wanneer een speler of team de helft van de wedstrijden heeft gespeeld, worden de resterende wedstrijden als forfaitnederlagen genoteerd, en blijven de behaalde punten geldig. Wanneer een speler of team niet de helft van de wedstrijden heeft gespeeld, vervallen de punten van de reeds gespeelde partijen. (In het vervolg wordt dit aangeduid met de term “50%-regel”). Omdat Walter Meuwis 8 van de 14 wedstrijden had gespeeld (meer dan 50%) besloot het BIC-Comité de gespeelde wedstrijden te behouden en de openstaande wedstrijden als forfait te noteren.

6. In de strijd voor de play-offplaatsen (top 4) werden Johan Huyck en Paulus van Rooijen gedeeld derde-vierde met 8 op 14. Michel Lamote eindigde vijfde met 7 op 14. Michel Lamote had eerder in het seizoen 1-1 tegen Walter Meuwis gespeeld. Paulus van Rooijen was één van de spelers die met 2-0 (2 keer 1-0 forfait) van Walter Meuwis had gewonnen.

7. Michel Lamote protesteerde tegen deze rangschikking: zonder te spelen had Paulus van Rooijen een plek in de play-offs veroverd. Michel Lamote stelde voor: “De resterende spelers worden vergeleken op basis van hun winstpercentages i.p.v. op basis van de totalen. Met andere woorden, de scores op de effectief gespeelde matches worden pro rata vergeleken, dus op basis van dezelfde noemer.” In dat geval eindigen Michel Lamote en Paulus van Rooijen gelijk, en dienen ze een testmatch voor de play-offs te spelen.

8. Er werd een Beroepscomité samengesteld om een uitspraak ten gronde te doen.

Het arrest

1. Bij gebrek aan een adequate wetgeving ziet het Beroepscomité zich verplicht om te kijken naar precedënten in BIC of vergelijkbare scenario's in andere toernooien en sporten.
2. Het Beroepscomité oordeelt dat het toernooi eerlijk is verlopen, en dat de rechten van de deelnemers niet zijn geschaad. Michel Lamote heeft zijn 14 matches op correcte wijze afgewerkt. Paulus van Rooijen heeft 12 matches op correcte wijze afgewerkt; in de 2 resterende matches gaf zijn tegenstander forfait. Dit gebeurde buiten de wil om van Paulus van Rooijen.
3. Het Beroepscomité oordeelt dat een speler die forfait krijgt, onder geen beding benadeeld kan worden. Hij ontvangt steeds de maximale beloning waarop hij recht heeft bij een regelmatige overwinning. In dit geval betekent dit: 2 gewonnen matchpunten.
4. Het Beroepscomité heeft begrip voor de beslissing van het BIC-Comité om de zes openstaande matches van Walter Meuwis als forfaitnederlagen op te nemen, en op basis van de 50%-regel alle uitslagen in de rangschikking te behouden. Deze procedure wordt regelmatig gebruikt in vergelijkbare scenario's in andere sporten, zoals bijvoorbeeld schaken, en meer specifiek het correspondentieschaken, waar het kan gebeuren dat een deelnemer tijdens het toernooi overlijdt. Hoewel er bij deze beslissing steeds bevoordeelden en benadeelden zijn, en er per definitie nooit van een faire beslissing kan gesproken worden, beschouwt het Beroepscomité de 50%-regel als billijk.
5. Het Beroepscomité noteert wel dat deze 50%-regel vooral interessant is in een dubbel round robin toernooi, waarbij eerst een heenronde en daarna een terugronde wordt gespeeld. In de BIC is het gebruikelijk dat twee spelers op dezelfde dag hun onderlinge matches afwerken.
6. Het Beroepscomité heeft geen precedënten gevonden in de geschiedenis van de BIC waarbij een speler die meer dan 50% van de matches gespeeld had, zich vrijwillig terugtrok. Een niet-gespeelde match werd steeds als 1-0 (forfait) of 0-0 (did not play) in de rangschikking verwerkt.
7. Het Beroepscomité heeft geen begrip voor suggesties die geen basis hebben in de bestaande regelgeving of jurisprudentie.
8. Overwegende dat de BIC een competitie is met een zeer beperkt aantal deelnemers (8 in Divisie 1), overwegende dat de deelnemers ruim de tijd krijgen om hun ontmoetingen te plannen en te spelen (ongeveer 9 maanden), overwegende dat een grote mate van fair play en wederzijds respect van de deelnemers verlangd wordt, kan het Beroepscomité geen begrip hebben voor het geven van niet-gemotiveerde forfaits.
9. Overwegende de grote impact die de 6 forfaits op het klassement hebben (6 op 56 matches, of meer dan 10%), overwegende de grote impact van een forfait in een toernooi zonder de gebruikelijke heen- en terugronde (zie punt 5 *supra*), overwegende het feit dat niet alle spelers in de strijd voor de play-offplaatsen hetzelfde programma hebben afgewerkt, oordeelt het Beroepscomité dat er geen sprake meer kan zijn van een eerlijke competitie tussen de 7 betrokken spelers.
10. Om deze redenen oordeelt het Beroepscomité dat alle matches van Walter Meuwis uit het klassement geschrapt worden. Het BIC-Comité heeft de opdracht om een nieuwe rangschikking op te maken met de bestaande resultaten van de 7 overige spelers. Het BIC-Comité heeft de opdracht om de kandidaten voor de play-offs te bepalen volgens de geldende reglementen. Het BIC-Comité heeft de opdracht om te bepalen wie de 2 spelers zijn die in 2019 naar Divisie 2 degraderen.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van dit arrest stelt het Beroepscomité een aantal aanbevelingen op die het BIC-Comité in het toernooireglement voor 2019 dient te verwerken.

1. Het BIC-Comité wordt aanbevolen om een aantal verplicht na te komen deadlines in de kalender op te stellen. Het BIC-Comité zal er zorg voor dragen dat de spelers deze deadlines respecteren. De status van alle matches (uitslagen, afgesproken data, eventuele geschillen) zal up-to-date en duidelijk zichtbaar zijn op de website.

2. Het BIC-Comité wordt aanbevolen om in het reglement een paragraaf toe te voegen over niet-gespeelde matches. Hierbij dient het BIC-Comité rekening te houden met de volgende elementen:

- de spelers moeten zo snel mogelijk onderlinge afspraken maken en het BIC-Comité daarvan op de hoogte brengen;
- het BIC-Comité zal onmiddellijk ingrijpen wanneer een bepaalde deadline overschreden is en een match nog niet gespeeld is;
- het BIC-Comité zal in de regelgeving opnemen hoe niet-gespeelde matches zullen behandeld worden. Een niet-exhaustieve lijst van voorbeelden van niet-gespeelde matches zijn: forfait van een speler, spelers die niet tot een overeenstemming komen, een speler die afziet van verdere deelname aan het toernooi. Het BIC-Comité zal in de regelgeving opnemen welke de gevolgen zijn voor de rangschikking;
- het BIC-Comité zal in de regelgeving de sancties opnemen tegen spelers die verzuimen al hun partijen te spelen;
- het BIC-Comité zal geval per geval bekijken of er sprake is van gegronde verzachtende omstandigheden en zal desgevallend geen sancties opleggen.

3. Het BIC-Comité wordt aanbevolen om in het reglement onder de paragraaf “6. Results and standings” de tie-breaking rules met één regel (zie “tertio”) uit te breiden. De eindstand in een divisie wordt als volgt bepaald:

- *primo* aantal gewonnen matches;
- *secundo* onderling resultaat;
- *tertio* vergelijken van de eventueel weggevallen resultaten (indien de betrokkenen gespeeld zouden hebben tegen één/de speler(s) die uit de rangschikking is/zijn genomen);
- *quarto* een play-off tussen de betrokken spelers.

Namens het Beroepscomité,
Nick De Ruyck,
Kris Boyen,
Luc Palmans

Zondag, 30 september 2018